

MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

08/2261 din 20.03.2023

Ref. nr. 175/MM/2023

Ministerul Mediului

Copie: Cancelaria de Stat

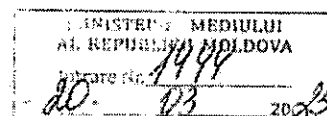
Ministerul Justiției a examinat, repetat, setul de acte aferent inițierii negocierilor și aprobării semnării *Acordului de grant dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare, în suma de 5 600 000 EUR, în vederea realizării proiectului „Deșeuri Solide în Republica Moldova”* (în continuare – Acordul) și, cu titlu de principiu, comunică despre necesitatea promovării acestuia în conformitate cu procedura Legii nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova. În practica națională există multiple exemple de acorduri de grant încheiate prin procedura Legii nr. 595/1999¹ conturându-se, astfel, o practică coerentă, care necesită a fi menținută.

Întru susținerea soluției înaintate, se vor reține câteva argumente. Acordul conține clauze specifice unui tratat internațional: statutul părților contractante de subiecți ai dreptului internațional, capacitatea acestora de asumare a obligațiilor, alegerea unei metode de soluționare a diferendelor, iar dreptul internațional – cadrul care va governa raporturile dintre părți. Se va mai nota că atât dreptul național, cât și cel internațional, admit asumarea obligațiilor financiare de către stat în temeiul unui tratat internațional. De asemenea, este o practică obișnuită ca în tratatele dintre organizațiile internaționale (în calitate de instituții finanțatoare) și beneficiarii granturilor acordate de ele, în speță estatele, sau a altor tipuri de asistență oferită de primele, să se facă referință la termenii și condițiile standard ale acestor organizații internaționale. Cu titlu de exemplu, se vor vedea acordurile încheiate de Republica Moldova și BERD, BIRD, Asociația Internațională pentru Dezvoltare etc.²

Într-o altă ordine de idei, și pornind de la prevederile dreptului național, suntem de opinia că un acord de grant nu trebuie să urmeze neapărat procedura legii în baza căreia a fost promovat acordul

¹ Acord de grant dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Sistemul termoelectric al municipiului Bălți („CET-Nord” SA) – Faza II”, promovat la etapa de inițiere a negocierilor și aprobarea semnării potrivit art. 7 și 8¹ din Legea 595/1999 (a se vedea Decretul Președintelui 614/2022); Acord de grant al Fondului fiduciar multi-donator dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Asociația Internațională pentru Dezvoltare, pentru cofinanțarea Programului „Moldova, măsuri în situații de urgență, reziliență și competitivitate. Operațiunea de politici de dezvoltare”, promovat la etapa de aprobare a semnării potrivit art. 8¹ din Legea 595/1999 (a se vedea Decretul Președintelui 728/2022); Acordul de grant dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare în calitate de Agenție de implementare pentru Fondul Global de Mediu (GEF) – (a patra finanțare adițională) în cadrul Proiectului „Agricultura competitivă în Moldova (MAC-P)”, promovat la etapa de aprobare a semnării potrivit art. 8¹ din Legea 595/1999 (a se vedea Decretul Președintelui 231/2021); Acordul de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare (AID) pentru realizarea Proiectului de competitivitate a întreprinderilor micro, mici și mijlocii (Proiectul IMM), promovat la etapa de aprobare a proiectului de lege pentru ratificarea acordului potrivit art. 14 alin. (2) Legea 595/1999 (a se vedea HG nr. 482/2022) etc.

² Art. 1.01 din Acordul de grant nr. TF017415 dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului de modernizare a administrării fiscale (TAMP); secțiunea 1.01 din Acord de grant între Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare în vederea realizării Proiectului „Sistemul termoelectric al municipiului Bălți („CET-Nord” SA) – Faza II”; art. 1.01 din Acord de grant Fondul fiduciar multi-donator dintre Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare și Asociația Internațională pentru Dezvoltare, pentru cofinanțarea Programului „Moldova, măsuri în situații de urgență, reziliență și competitivitate. Operațiunea de politici de dezvoltare” etc.

2 file

de împrumut/finanțare/credit/facilitare de credit (oricare ar fi denumirea acestuia), contractat pentru implementarea unui proiect comun ambelor instrumente financiare.

Se va reține că obiectul de reglementare al Legii 136/2017 cu privire la Guvern sunt raporturile juridice care vizează modul de organizare și funcționare a Guvernului, domeniile de activitate, competența, structura și raporturile juridice ale acestuia cu alte autorități publice și nu poate servi în calitate de temei juridic pentru promovarea/aprobarea unui acord de grant.

În final, cu referire la *proiectul Acordului*, considerăm imperios a fi ajustat în conformitate cu obiectiile formulate de Ministerul Justiției în avizul instituției cu nr. 08/1217 din 10.02.2023.

Digitally signed by Serbenco Eduard
Date: 2023.03.20 12:46:43 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Secretar de stat

Eduard SERBENCO

Ex. Mișu Cristian
tel. (022) 201-410
e-mail: cristian.mitu@justicia.gov.md

**MINISTERUL JUSTIȚIEI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD - 2012, mun. Chișinău,
str. 31 August 1989, nr. 82
tel.: +373 22 20 14 24
web: www.justice.gov.md,
e-mail: secretariat@justice.gov.md

08/1217 din 10.02.2023

Ref. nr. 02-07/300 din 08.02.2023

Ministerul Mediului

Prin prezenta, aducem la cunoștință că Ministerul Justiției a examinat setul de acte aferent *inițierii negocierilor și aprobării semnării Acordului de Grant dintre Republica Moldova și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare privind finanțarea proiectelor investiționale orientate spre dezvoltarea infrastructurii în domeniul managementului deșeurilor solide, în sumă de 5,600 000 EUR, în vederea realizării proiectului „Deșeuri solide în Republica Moldova”* (în continuare - Acord) și, în limita competențelor funcționale, comunică următoarele.

Cu privire la *proiectul de decret al Președintelui*, în ambele redacții, din denumirea Acordului se va exclude sintagma „în sumă de 25 de milioane de euro, semnat la Chișinău la 4 ianuarie 2023” întrucât aceasta se referă la acordul de împrumut încheiat între Republica Moldova și BERD, destinat finanțării parțiale a respectivului proiect. Aceeași obiecție este valabilă și pentru titlul notei de argumentare. De asemenea, clauza de adoptare a actului normativ se va completa cu sursa de publicare a Legii nr.595/1999, după cum urmează: „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.24-26, art.137)”. Cu privire la redacția în limba rusă a proiectului de act normativ, sugerăm următoarele: substituirea referinței la art.8 din cuprinsul clauzei de adoptare cu art.8¹; revizuirea numerotării articolelor; ajustarea conținutului art. 1, după cum urmează: „Инициировать переговоры по проекту Соглашения [...]”.

Referitor la *argumentarea necesității*, recomandăm ajustarea acesteia, sub aspect structural, în conformitate cu exigențele legale ale Regulamentului privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea de Guvern nr.442/2015 (în continuare - Regulament). Totodată, se vor clarifica/explica dispozițiile alin.2 din cuprinsul secțiunii dedicate aspectului temporar, întrucât acestea nu sunt reflectate în cuprinsul Acordului. Adicional, se va argumenta necesitatea aprobării unui singur decret privind inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului (în sensul prevederilor pct. 83 din Regulament).

Cu privire la *proiectul Acordului*, înaintăm următoarele obiecții și propuneri:

- termenul „Sovereign” ce vizează Republica Moldova se va înlocui cu „Recipient” sau „Beneficiary” în tot cuprinsul textului; se va explica/exclude referința la noțiunea de „subsidiaries” din cuprinsul secțiunii 3.04 lit.(a);
- dispozițiile secțiunii C din preambulul Acordului se vor revizui: în spațiul liber se va indica data semnării Acordului de împrumut (4 ianuarie 2023) și se va nota că data intrării în vigoare menționată în cuprinsul secțiunii 2.02, lit.(a) vizează Acordul de Grant;

- se va clarifica/defini sintagma „date of this Agreement” (a se vedea secțiunea 2.02, lit.(b), subpunctul 2; secțiunea 7.04, lit.(a)), indicându-se dacă aceasta se raportează la data semnării, data intrării în vigoare a Acordului sau la un alt moment contractual, operându-se, după caz, cu termenul corespunzător („Date of signing” sau „Date of effectiveness”);

- la secțiunea 4.02 se va suprima în întregime textul de la lit.(a) întrucât intrarea în vigoare a Acordului nu este condiționată de achitarea anumitor plăți/taxe. Totodată, se va revedea neconcordanța dintre dispozițiile secțiunii 4.02 lit.(a) din Acord și prevederile alin.(2) din compartimentul dedicat aspectului financiar (argumentarea necesității);

- la secțiunea 5.01, se vor revedea condițiile de suspendare a Acordului, în particular cele care oferă dreptul unilateral instituției finanțatoare de a decide asupra suspendării;

- dispozițiile secțiunii 5.04 se vor exclude ca fiind de prisos;

- cu referire la secțiunea 7.03, se va suprima pluralul din cuprinsul titlului acesteia, prin prisma faptului că Ministrul Justiției va emite o singură Opinie legală aferentă Acordului, proiectul căreia recomandăm a fi inclus sub formă de anexă la prezentul Acord. Totodată, se va face trimitere expresă inclusiv la prevederile lit.(d) din cuprinsul secțiunii 7.02;

- se va conferi claritate normei cuprinse în secțiunea 8.05, întrucât aceasta comportă actualmente un caracter general și interpretabil;

- în ceea ce privește dispozițiile secțiunii 8.03, se va indica modul de intrare în vigoare a amendamentelor, precum și faptul că acestea urmează a fi considerate parte integrantă a Acordului; se va asigura echivalența dintre numărul exemplarelor în care urmează a fi încheiat Acordul menționate la secțiunea 8.09 și secțiunea ce precede formula de atestare a autenticității actului normativ;

În subsidiar, se va nota faptul că adoptarea deciziei cu privire la inițierea negocierilor și aprobarea semnării Acordului urmează a fi precedată de obținerea avizului consultativ al Comisiei politice externe și integrare europeană a Parlamentului (a se vedea art.7 alin.(2) din Legea nr.595/1999).

Digitally signed by Serbenco Eduard
Date: 2023.02.10 16:30:58 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

Secretar de stat

Eduard SERBENCO

Ex. Bejenari Gabriela
tel. (022) 201-411
e-mail: gabriela.cojuhari@justice.gov.md